

N:o 14.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till lag, innefattande ändring i gällande stadganden om nattvardsgång; gifven Stockholms slott den 10 december 1909.

Under åberopande af bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå Riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag, innefattande ändring i gällande stadganden om nattvardsgång.

Den af allmänt kyrkomöte innevarande år aflåtna skrifvelse i ärendet bifogas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Albert Petersson.

Förslag

till

LAG,**innefattande ändring i gällande stadganden om nattvardsgång.**

Med ändring i 8 kap. 2 § kyrkolagen samt med upphäfvande af hvad i förordningen den 20 september 1859 angående förklaring af 3 kap. 4 § och ändring af 11 kap. 11 § kyrkolagen är stadgadt såsom villkor för den rörande nattvardsgång där meddelade tillåtelse förordnas:

Vid offentlig nattvardsgång må den, som underlåtit anmäla sig till deltagande däri, ej af sådan grund anses obehörig att komma i åtnjutande af sakramentet.

---

*Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
fredagen den 22 oktober 1909.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve TAUBE,
Statsråden: PETERSSON,
              HEDERSTIERNA,
              SWARTZ,
              grefve HAMILTON,
              grefve EHRENSVÄRD,
              MALM,
              LINDSTRÖM,
              NYLANDER,
              VON SYDOW.

Chefen för justitiedepartementet statsrådet Petersson anmälde efter gemensam beredning med chefen för ecklesiastikdepartementet:

kyrkomötets skrifvelse den 20 oktober 1908, däri kyrkomötet anhållit, att Kungl. Maj:t täcktes taga i ompröfning, huruvida icke föreskrifterna om förutgången anmälan till deltagande i skriftermål och Herrens nattvard må kunna upphävas;

öfver hvilken framställning samtliga domkapitel äfvensom hofkonsistorium och Stockholms stads konsistorium afgifvit infordrade utlåtanden.

Efter att hafva redogjort för innehållet af berörda skrifvelse och utlåtanden yttrade föredragande departementschefen:

»Gällande föreskrifter om anmälan till skriftermål och nattvardsgång torde i allmänhet af såväl prästerna som församlingsmedlemmarna upp-

fattas så, att vid offentlig nattvardsgång den, som underlåtit att förut anmäla sig, ej är berättigad att komma i åtnjutande af sakramentet. Otvifvelaktigt hafva dessa föreskrifter sålunda kommit att från nattvardens firande afhålla mången, som eljest känt sig manad att deltaga däri.

Att denna olägenhet af ifrågavarande bestämmelser undanröjes är för visso önskligt. I sådant hänseende torde det emellertid vara hvarken behöfligt eller lämpligt att i allo upphäfvad dem. Ändamålet lär vara vunnet, därest med bibehållande af regeln om förutgången anmälan varder förordnad, att underlåtenhet att anmäla sig icke medför obehörighet att komma i åtnjutande af sakramentet. I sammanhang härmed bör tillåtelsen att begå nattvarden utom den egna församlingen eller att för ändamålet söka präst i annan församling göras oberoende af det villkor, företeende af bevis om nattvardsberättigande, som nu finnes stadgad i förordningen den 20 september 1859.

Några menliga följder af en dylik lagstiftningsåtgärd synas icke vara att befara. Vål har anförts, att det efter anmälningsskyldighetens bortfallande icke blefve prästen möjligt att från sakramentets bruk tillbakahålla dem, hvilka ej kunna anses värdiga eller ej äro lagligen berättigade att framträda till nattvardsbordet. Men häremot har, enligt min mening med fog, invändts, att i vår tid säkerligen ej någon deltagar i nattvardens firande utan verkligt inre behof och att i allt fall de bestämmelser, hvilka afse att utestänga ovärdiga eller obehöriga nattvardsgäster, redan nu äro verksamma endast försåvidt dessa själfmant ställa sig dem till efterrättelse. Att de betänkligheter, hvilka man ansett möta ur synpunkten af den kyrkliga statistiken och den yttre tillredelsen till nattvardsfirandet, sakna verklig betydelse, synes mig uppenbart.

I enlighet med hvad jag nu anført har jag låtit inom justitiedepartementet utarbete förslag till lag, innefattande ändring i gällande stadganden om nattvardsgång.»

Föredraganden uppläste härefter nämnda lagförslag, af den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar, samt hemställde, att lagrådets utlåtande öfver förslaget måtte för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamål inhämtas genom utdrag af protokollet.

Till denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen i nåder lämna bifall.

Ur protokollet
Erik Ölander.

Bilaga.

Fö r s l a g

till

LAG,

innefattande ändring i gällande stadganden om nattvardsgång.

Med ändring i 8 kap. 2 § kyrkolagen samt med upphäfvande af hvad i förordningen den 20 september 1859 angående förklaring af 3 kap. 4 § och ändring af 11 kap. 11 § kyrkolagen är stadgadt såsom villkor för den rörande nattvardsgång där meddelade tillåtelse förordnas:

Vid offentlig nattvardsgång må den, som underlåtit anmäla sig till deltagande däri, ej af sådan grund anses obehörig att komma i åtnjutande af sakramentet.

Utdrag af protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd onsdagen den
27 oktober 1909.

Närvarande:

Justitieråden: QUENSEL,
friherre MARKS von WÜRTEMBERG,
PETRÉN.
Regeringsrådet WALL.

T. f. byråchefen för lagärenden Birger Wedberg anmälde utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 22 oktober 1909, utvisande, att då beslutits inhämtande af lagrådets utlåtande öfver förslag till lag, innefattande ändring i gällande stadganden om nattvardsgång. Berörda protokollsutdrag finnes bilagdt detta protokoll.

Förslaget föredrogs.

Justitieråden friherre *Marks von Würtemberg* och *Petrén* samt regeringsrådet *Wall* lämnade förslaget utan anmärkning.

Justitierådet *Quensel* anförde:

»Visserligen synes mindre tillfredsställande, att — med bibehållande af de föreskrifter, som i vissa fall förbjuda tillträde till nattvarden — det hufvudsakliga medlet för öfvervakande af dessa föreskrifters efterlevande borttages. Men med afseende å de önskingar, som från kyrkligt håll uttalats för upphäfvande af den ovillkorliga anmälningsskyldigheten, och då äfven utan densamma utväg torde stå prästerskapet till buds att åtminstone i de mest anstötliga fall förhindra nattvarens begående af där-till obehörig, anser jag mig ej böra afstyrka förslaget.»

Ur protokollet
Erik Ölander.

*Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
fredagen den 29 oktober 1909.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve TAUBE,
Statsråden: PETERSSON,
              HEDERSTIERNA,
              SWARTZ,
              grefve HAMILTON,
              grefve EHRENSVÄRD,
              MALM,
              LINDSTRÖM,
              NYLANDER,
              VON SYDOW.

Chefen för justitiedepartementet statsrådet Petersson anmälde, efter gemensam beredning med chefen för ecklesiastikdepartementet, lagrådets genom utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden den 22 oktober 1909 inhämtade utlåtande öfver upprättadt förslag till lag, innefattande ändring i gällande stadganden om nattvardsgång, samt hemställde, att öfver förslaget, som af lagrådets flesta ledamöter lämnats utan anmärkning, kyrkomötets yttrande måtte jämlikt § 87 mom. 2 regeringsformen inhämtas.

Till denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle till kyrkomötet aflåtas nådig skrifvelse af den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet
Israel Myrberg.

Bilaga.

Kungl. Maj:ts nådiga skrifvelse till kyrkomötet med förslag till lag, innefattande ändring i gällande stadganden om nattvardsgång; gifven Stockholms slott den 29 oktober 1909.

Under åberopande af bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed jämlikt § 87 mom. 2 regeringsformen inhämta kyrkomötets yttrande, huruvida kyrkomötet godkänner härvid fogade förslag till lag, innefattande ändring i gällande stadganden om nattvardsgång.

Kungl. Maj:t förblifver kyrkomötet med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Albert Petersson.

Förslag

till

LAG,

innefattande ändring i gällande stadganden om nattvardsgång.

Med ändring i 8 kap. 2 § kyrkolagen samt med upphäfvande af hvad i förordningen den 20 september 1859 angående förklaring af 3 kap. 4 § och ändring af 11 kap. 11 § kyrkolagen är stadgadt såsom villkor för den rörande nattvardsgång där meddelade tillåtelse förordnas:

Vid offentlig nattvardsgång må den, som underlåtit anmäla sig till deltagande däri, ej af sådan grund anses obehörig att komma i åtnjutande af sakramentet.

Till Konungen.

Eders Kungl. Maj:t har i en till kyrkomötet aflåten nådig skrifvelse den 29 oktober 1909, n:o 6, jämlikt § 87 mom. 2 regeringsformen inhämtat kyrkomötets yttrande, huruvida kyrkomötet godkände följande förslag till

»Lag,

innefattande ändring i gällande stadganden om nattvardsgång.

Med ändring i 8 kap. 2 § kyrkolagen samt med upphäfvande af hvad i förordningen den 20 september 1859 angående förklaring af 3 kap. 4 § och ändring af 11 kap. 11 § kyrkolagen är stadgadt såsom villkor för den rörande nattvardsgång där meddelade tillåtelse förordnas:

Vid offentlig nattvardsgång må den, som underlåtit anmäla sig till deltagande däri, ej af sådan grund anses obehörig att komma i åtnjutande af sakramentet.»

Kyrkomötet, som granskat ifrågavarande förslag och icke funnit något att däremot erinra, får alltså anmäla, att kyrkomötet godkänt Eders Kungl. Maj:ts omförmälda förslag till lag, innefattande ändring i gällande stadganden om nattvardsgång.

Underdånigst

På kyrkomötets vägnar:

J. A. EKMAN.

A. v. Krusenstjerna.

Stockholm den 17 november 1909.

Kyrkomötet, i anledning af Kungl. Maj:ts nådiga skrifvelse med förslag till lag, innefattande ändring i gällande stadganden om nattvardsgång.

(Kyrkolagsutskottets betänkande n:r 2.)

Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementens ärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott fredagen den 10 december 1909.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve TAUBE,
Statsråden: PETERSSON,
                  HEDERSTIERNA,
                  SWARTZ,
                  grefve HAMILTON,
                  grefve EHRENSVÄRD,
                  MALM,
                  LINDSTRÖM,
                  NYLANDER.

Chefen för justitiedepartementet statsrådet Petersson anmälde efter gemensam beredning med chefen för ecklesiastikdepartementet:

kyrkomötets skrifvelse den 17 november 1909, hvori tillkännagifvits, att kyrkomötet godkänt ett af Kungl. Maj:t för kyrkomötet framlagdt förslag till lag, innefattande ändring i gällande stadganden om nattvardsgång.

Föredraganden hemställde, att omförmälda förslag måtte föreläggas Riksdagen till antagande.

Till denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen i nåder lämna bifall; och skulle till Riksdagen aflåtas proposition af den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet

Israel Myrberg.